

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
Iesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

L. Vtrum Baptismus sit omnibus necessarius ad salutem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

sibi soli referuat; ad quas capacitas rationis humanæ, mentisque creatæ est insufficiens, eas verò ad quas eadem aliquatenus sufficit, nisi ipsa interueniente minime constituit, atque determinat. Hinc passim in scriptura laudantur non minus boni legislatores, ac institutores reipublicæ tum temporalis, tum spiritualis, quam laudatur fecunditas causarum secundarum superaddens plures effectus effectibus à solo Deo immediate productis. Ne videlicet frustraneam, ac laudabilem contulerit Deus creaturis suis, aut actiuitatem ad agendum, aut prudentiam, ac sapientiam ad regendum. Hunc esse legitimum sensum legis illius Diuinæ de non addendo, nec minuendo, interpretes Catholici apertè in illis locis demonstrant ex contextu, & ex mente sanctorum Patrum, atque ratio proposita efficaciter concludit: Hinc igitur effectum est, ut Deus per se ipsam immediate instituerit Sacramenta quoad substantiam, & propterea Ecclesia nunquam quidquam immutauerit, immo declarauerit, immutare se minime posse quoad substantiam, ut patet ex dictis supra communi quæst. 4. & 10. accidentales verò ritus eidem Ecclesiæ commiserit instituendos vtiliter ex ipsius instinctu pro temporum & locorum opportunitate. Eos porro, quos de facto constituit, constat ex dictis, nihil continere institutionibus diuinis contrarium, sed potius ad finem earum conferre plurimum. Vnde, qui illos obseruant sunt propterea omnino laudandi, nec vlla ex parte comparandi cum iis, quorum punitionis exempla producentur ex scriptura, quos videlicet certissime constat fuisse deditos idololatriæ, aut nouitates alias induxisse contrarias legi Dei.

Ad 7. Iam iterum dictum est supra in simili, decere in casu necessitatis, quod seculsa necessitate non decet, aut non vsque adeo decet. Nullam igitur est argumentum, quod dicitur ad decentem administrationem Baptismi absque consuetis solemnitatibus Ecclesiæ extra casum necessitatis ab omissione eorundem minime dedecenti, quando vrget necessitas. Iam verò circa ministrum legitimum eiusmodi caeremoniarum eiusque administratos, nihil addere necesse est vltra ea, quæ obiter dicta sunt quæst. 42.

QVÆSTIO L.

Vtrum Baptismus sit omnibus necessarius ad salutem.

Videtur non omnibus necessarius. 1. Quia non indigent remedio peccatorum, qui rationis vsu, & libero carent arbitrio. Nempe hi peccare non possunt, & nemo potest esse peccator, aut indigere remedio peccatorum, quin peccet. Ergo pueri, alique carentes vsu rationis non indigent Baptismo, qui est remedium peccatorum.

2. Paruuli non sunt deterioris conditionis in nouo, quam in veteri testamento, neque ynquam fuerunt, aut sunt deterioris proportionaliter conditionis, quam adulti. In veteri testamento, pueri, qui circumcidi non poterant, poterant nihilominus consequi vitam æternam per remedium legis naturæ; atque adulti possunt ad illam peruenire: cum solo voto Baptismi, absque reali eius susceptione. Ergo Paruulis non est ita necessarius Baptismus, ut non possit illis subueniri per remedium legis naturæ, seu per fidem alicuius adulti, vteumque illis applicatam actione aliqua exteriori, nec non per desiderium eos baptizandi, conceptum efficaciter à parentibus, aut ab aliquo aliquando baptizari non possunt.

3. Nemo in alium transmittere potest, quod sibi

non inest. Ergo genitores baptizati vel aliter iustificati, antequam gignant, quibus proinde non inest peccatum originale cum generant, non possunt illud transmittere in prolem. Ergo pueri orti ex Parentibus mundatis prius à peccato originali, non contrahunt peccatum originale, & consequenter, nec indigent Baptismo. Confirmatur ex illo Pauli 1. ad Corinth. 7. *Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidelem. & sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem. Alioquin filij vestri immundi essent, nunc autem sancti sunt*; ac proinde non indigent Baptismo, quia orti sunt à Parentibus sanctificatis.

4. Non est necessarium ad salutem id, sine quo potest obtineri salus. Potest autem obtineri salus absque Baptismo aquæ per dilectionem Dei super omnia, necnon per martyrium, ut dictum est supra.

5. Baptismus non est sufficiens ad salutem vitæ æternæ. Quæ videlicet non obtinetur, si post Baptismum desit perseverantia in accepta iustitia. Ergo Baptismus non est necessarius ad salutem vitæ æternæ. Patet consequentia. Quia institutio Baptismi, non fuisset benefica erga nos, nec præmiatiua meritorum Christi, si imposuisset onus querendi aliquid, tanquam necessarium ad consecutionem vitæ æternæ, quin induxisset sufficientiam eiusdem vitæ æternæ consequendæ. Nec enim prodest præsentia rei insufficientis, quantum nocet defectus rei necessariæ, quando vtraque est æquè contingens, ut accidit in re præsentia.

6. Quicumque est prædestinatus, certissime saluatur, & æquè certè perit, quicumque non est prædestinatus, siue baptizetur, siue non baptizetur. Ergo Baptismus non est necessarius, neque quidquam interest pro consecutione vitæ æternæ.

Art. 1. Respondetur. Id, & eo modo est necessarium ad salutem, & consecutionem vitæ æternæ, quod, & quo modo est necessarium ad delenda peccata iam commissa, aut contracta, & ad vitanda peccata nondum commissa. Quia peccatum est vnicum impedimentum vitæ æternæ, eamque Deus dat omnibus non habentibus in se vllum illius impedimentum; siquidem vult, quantum est de se, omnes homines saluos fieri. Baptismus autem est necessarius ad delenda peccata præcedentia, & ad vitanda peccata futura. Quia confert gratiam sanctificantem, quæ est impossibilis cum peccatis præcedentibus, eaque proinde delet formaliter per se ipsa, & similiter cum eadem gratia omnes virtutes, quibus vitari possunt peccata in futurum. Ergo Baptismus est duplici titulo necessarius ad salutem vitæ æternæ quatenus, & tollit impedimenta illius, quæ iam insunt, & confert, vnde vitentur, quæ nondum insunt.

Art. 2. Inter vtrumque hunc titulum intercedit magnum quoddam discrimen. Nempe ratione deletionis peccatorum præcedentium, ita est necessarius Baptismus, ut siue culpabiliter, siue inculpabiliter desit, alicui, perinde eidem desit salus animæ, & vita æterna, certè fieri potest, ut ea præcisè de causa, vtraque desit. Quia vteumque contingat deesse Baptismum, perinde permanere possunt eo ipso peccata præcedentia, quæ absque nouo peccato sufficiunt ad ocludendum aditum Regni Cælorum. Quapropter Baptismus ex hoc capite dicitur, & est necessarius ad salutem animæ, necessitate mediæ, seu est necessarius, sicut est necessarium medium ad consecutionem finis, de cuius ratione est, ut non obrineatur prætermisso medio, siue culpabiliter, siue inculpabiliter prætermittatur. At idem Baptismus, quatenus conferens ad vitanda peccata in futurum, non est ita necessarius, ut si inculpabiliter prætermittatur, perinde obstat eiusdem defectus. Si enim inculpabiliter prætermittatur non ob id præcisè necesse erit, ut

subsequatur peccatum aliquod nouum; quod videlicet implicat in terminis, vt inculpabiliter subsequatur. Quapropter Baptismus ex hoc capite dicitur & est necessarius ad salutem animæ, sola necessitate præcepti, siue est necessarius præcisè, sicut est necessaria alia quælibet res præcepta, quatenus præcepta, quæ si prætermittatur inculpabiliter, ob impotentiam, aut ignorantiam, nullum propterea sequitur impedimentum vitæ æternæ. Itaque Baptismus est necessarius ad salutem necessitate, tum medijs, tum præcepti. Dicendum verò prius est de necessitate medijs, quam de necessitate præcepti, quia necessitas medijs, est maior necessitas, eademque est magis propria Baptismi vt pote cum paucioribus alijs rebus sibi communis.

Art. 3. Baptismus esse necessarium ad salutem necessitate medijs, apparet in primis clarè ex verbis Christi Domini. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in Regnum Dei.* Qui modus loquendi clarè indicat Baptismus ita esse necessarium ad vitam spiritualem, & ad introitum in Regnum Dei, sicut est necessaria natiuitas naturalis ad vitam naturalem, & ad introitum in hunc mundum. Alioquin enim ineptè induceretur verbum renascendi, pro exprimenda necessitate Baptismi ad introitum in Regnum Cælorum. Inducitur autem id verbum, etiam iterum ibidem, etiam dicitur. *Oportet vos nasci denovo.* Eodem pertinet, quod Apostolus ad Titum 3. Baptismus vocat generationem, nempe ad indicandum, istam secundam generationem, ita esse necessariam ad reditum in gratiam, sicut est; necessaria prior generatio ex Adam ad contrahendum peccatum originale. Hinc ista veritas est sapius definita in hoc sensu ab Ecclesia, vt apparet ex epist. 26. Innocentij 1. ad Concil. Mileu. contra Pelagianos, ex Concil. Florent. in decreto Eugenij, §. *Hæc omnia*, & ex Tridentino sess. 7. can. 5. de Baptismo.

Art. 4. Dispari autem modo est necessarius Baptismus paruulis, & adultis. Paruulis enim est necessarius determinatè prout in re susceptus. Quia ex vna parte est illis omnino necessarius, vt patet ex testimonij inductis. Ex alia parte, sunt incapaces, qui effectum, & fructum Baptismi consequi aliter, possunt, quam ipsa eius susceptione reali. Vnde Augustinus lib. 2. de anima, & eius orig. cap. 12. *Noli, inquit, credere noli dicere, noli docere, infantes antequam baptizentur morte præuentos, posse peruenire ad indulgentiam originalium peccatorum, si vis esse Catholicus.* Idem constat inter alia, ex Concil. Trid. sess. 5. can. 4. & 5. de peccato originali. At adulti possunt iustificari non solum per Baptismus pro vt in re susceptum, sed etiam per eundem solum in voto. Possunt enim iustificari, ante Baptismus re ipsa susceptum, per dilectionem Dei super omnia, vt dictum est supra quæst. 41. atque hæc dilectio continet in se votum, seu propositum Baptismi, re ipsa suscipiendi, siquidem continet votum, ac propositum totius legis adimplendæ; & quia præterea per ipsam formaliter est dispositio sufficiens, eaque optima ad realem susceptionem Baptismi. Quia hæc omnia coniunctim habet dilectio Dei super omnia, meritò dicitur Baptismus in voto. Vnde respectu adultorum, Baptismus est necessarius solum disiunctiue, nempe vel in re, vel in voto; paruulis verò determinatè prout in re. Quod tamen respectu vtriusque verificatur solum iuxta ordinatum cursum, ac dispositionem rerum. Constat nimirum ex doctrina tradita in dicta quæst. 41. occurrente casu extraordinario martyrij vtrolibet per ipsum iustificari, & saluari posse.

Art. 5. Alia adhuc ratio peculiaris superest præterea, respectu adultorum, ob quam est ipsis neces-

farius Baptismus prout in re susceptus. Quia videlicet susceptio realis Baptismi est necessaria ad realem susceptionem reliquorum sacramentorum, ac proinde, & Sacramenti poenitentiae, quod esse ad salutem necessarium necessitate medijs, specialiter ostenditur infra ex professo, quæst. 86. Vnde quæ ibi dicuntur à fortiori probabunt similem necessitatem Baptismi. Licet autem reliqua Ecclesiæ Sacramenta non sint vsque adeo necessaria;abilitas tamen ad illa suscipienda, maxime ad suscipiendam Eucharistiam, & ad participanda cætera bona communia Ecclesiæ est vsque adeo necessaria, vt contemni, aut diu differri, non nisi imprudentissime possit, & cum magno periculo amittendæ vitæ æternæ, ob defectum tot tantorumque subsidiariorum spiritualium. Ex hoc igitur etiam capite apparet specialiter necessariam esse realem susceptionem Baptismi, necessitate medijs, saltem indeterminatè, modo dicto. Indidem obiter colligi potest, quam congruenter dispositum sit, non solum, vt quilibet viator licitè ministret hoc Sacramentum in casu vrgentis necessitatis, tanquam idoneus ipse pro eo casu minister, sed etiam, vt quilibet quando libet, & cuilibet nondum baptizato valide illum conferat, tametsi conferat illicite vt dictum est quæst. 42. Quia videlicet quilibet, quando libet, ex quo natus est, constituitur in necessitate absolute magna suscipiendi huius Sacramenti, propter rationem modo propositam, ideoque oportuit vt quando libet, & à quolibet collatum valeret. Ne videlicet ex opposita prouidentiae ratione, ac legis dispositione suboriri facile possent scrupuli de valore Sacramenti, & initerabilis, & vsque adeo necessarij, multiplici ex capite, necessitate medijs, vt obseruat optimè Suarez disp. 23. sect. 1. §. congruentia verò.

Art. 6. Necessitas præcepti naturalis Diuini est inseparabilis, immo, & indistincta realiter à necessitate medijs; quandoquidem voluntas præcipiendi aliquid, nihil est aliud, quam voluntas constituendi illud in ratione medijs necessarij ad consecutionem vitæ æternæ; vt dictum, & expositum est quæst. 20. & 21. de act. hum. Vnde quicumque libere omittit aliquid necessarium necessitate medijs ad salutem vrgente tempore pro quo est ita necessarium, eo ipso peccat contra præceptum naturæ diuinum. Quapropter cum distinguitur necessitas præcepti à necessitate medijs ad salutem, sermo est de præcepto Diuino positiuo, ratione cuius constituitur aliquid in ratione medijs necessarij ad salutem, cum ex sua natura non esset ita necessarium, aut absolute, aut pro aliquo determinato tempore, aut pro aliqua alia circumstantia particulari. Communis autem, eademque vera Theologorum sententia est cum D. Thoma, quæst. 68. art. 1. & in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. quæstionc. 2. Baptismus esse necessarium necessitate etiam præcepti positiuo Diuini, atque hoc præceptum obligare grauiter adultos ad suscipiendum Baptismus, cum primum dignè, & commodè suscipi potest, & ad eundem seruata proportionem administrandum pueris non aliunde impeditis ex conditione, aut voluntate Parentum, aliisque simili de causis, iuxta notata supra, quæst. 45. Colligitur hoc præceptum communiter ex præindictis verbis Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit &c.* Colligitur insuper indirectè ex illis alijs Matth. vlt. *Docete omnes gentes baptizantes eos.* Colligitur denique ex Concil. Trid. sess. 7. can. 5. de Baptismo vbi damnantur dicentes Baptismus liberum esse, idest non obligari homines ad ipsum suscipiendum, præcepto vtique Diuino, cum humanum, & Ecclesiasticum obligare non possit nondum baptizatos, ideoque nondum subiectos Ecclesiæ. Idem suadetur efficaciter ratione æquitatis vt tale præceptum imponeretur, fundata in lumina huius

huius Sacramenti utilitate, ac necessitate ad plurima, & maxima subsidia vitæ spiritualis perducunt ad vitam æternam.

Art. 7. Præceptum Diuinum naturale, & positium non cøperunt obligare pro eodem tempore, nec obligant eodem semper modo; præceptum namque naturale Diuinum caput cum primum institutus est Baptismus, & ex vi ipsius institutionis, atque adeo cøcepit obligare ante passionem Christi, vt apparet ex dictis quæst. 38. circa tempus institutionis. Quia videlicet ex quo institutus est, ex sua ipsa natura, cøcepit esse necessarius ad salutem vitæ æternæ, sicut cøcepit esse necessarius ad remissionem peccatorum, vt ponderatum est supra art. 2. Verum hæc necessitas, & obligatio fuit disunctiua ante passionem Christi, & vique ad promulgationem vniuersalem Euangelij. Quia eo vsque vigere circumcisio, & remedium legis naturæ, sicut ante aduentum Christi, vt fert communis Theologorum opinio. Vnde eo vsque fuit vnicuique liberum, vt vteretur, vel Baptismo Christi vel circumcisione vel remedio legis naturæ respectiue, iuxta dicta supra. At post vniuersalem promulgationem Euangelij, cøcepit obligare determinatè, non solum præceptum naturale Diuinum ad vsum Baptismi Christi præ circumcisione, & remedio legis naturæ; quæ videlicet ex tunc euanescere, sed etiam præceptum positium Diuinum obligans ad susceptionem Baptismi, cum primum commodè fieri potest, vt nuper dicebatur, eos etiam qui iam essent iustificati per dilectionem Dei super omnia. Quia de causa Cornelius, licet iustificatus prius perhibetur art. 10. Baptizatus nihilominus à Petro Claudio hæc omnia verbis Concil. Trident. sess. 14. cap. 4. *Translatio ab eo statim, in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ & adoptionis filiorum Dei, post Euangelium promulgatum sine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri non potest, sicut scriptum est. Nisi quis renatus fuerit &c.* In quibus apparet clarè necessitas determinata Baptismi, post eam promulgationem, præ circumcisione, & remedio legis naturæ; neque obscurè colligitur necessitas omnino determinata præcepti positivi obligantis ad realem susceptionem Baptismi eos etiam, qui aliunde iustificati prius fuerint; Siquidem aliter fieri non potest, vt in iustificatione non obtenta per Baptismum aquæ contineatur necessarium votum eiusdem Baptismi. His igitur modis Baptismus est omnibus necessarius necessitate, tum medijs, tum præcepti.

Ad 1. Tamen si pueri peccare propria voluntate minimè possint, possunt tamen contrahere peccatum aliena voluntate commissum, & de facto illud contrahunt, & nascuntur verè, proprièque peccatores, & filij iræ, vt dictum est quæst. 6. de iustif. & alibi pluribus dicendum est, vnde indigent Baptismo non minus quam adulti, quod attinet ad consecutionem vitæ æternæ, vt multis, & magnis argumentis prosequitur Augustinus lib. 1. de peccat. merit. à c. 18. lib. 1. de anima, & eius origine cap. 9. & lib. 3. à c. 11. atque alibi sæpè aduersus Pelagianos, qui negabant necessitatem Baptismi, respectu paruulorum, quia negabant peccatum originale.

Art. 1. Ad 2. Male audit apud Theologos omnes Catholicos, opinio Caietani dicentis quæst. 68. art. 2. pueris, qui baptizari non possunt, prodesse posse ad salutem, & vitam æternam fidem parentum eis applicatam religioso aliquo signo externo. Audit verò male iure optimo. Quia sententia Saluatoris, *Nisi quis renatus fuerit*, est omnino absoluta, nec capax conditionis pro cuiusque arbitrio, qualem pro suo inducit vltro Caietanus. Vnde August. lib. de nat. & grat. cap. 8. cum egisset de paruulo nato, & mortuo, vbi baptizari non potuit, concludit sic. *Absoluat eum Pe-*

lagius, & aperiat ei, contra sententiam Domini Regnum Cælorum. Iterum lib. 1. de peccat. merito. & remis. cap. 24. *Nulla præter Baptismum Christi salus promittitur infantibus. Quia infantes si per Sacramentum, quod ad hoc est diuinitus institutum in credentium numerum non transeant, in tenebris manent.* Recognoscantur verba eiusdem relata supra art. 4. Videri etiam possunt D. Thomas, tum in præsentis quæst. 73. art. 3. tum maxime 1. 2. quæst. 113. art. 3. ad 1. & in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. quæst. 2. ad 3. & communiter alij ibidem negantes, in terminis propriis impossibilitatis Baptismi, vllum aliud superesse remedium respectu paruulorum.

Art. 2. Ad rationem dubitandi in contrarium negatur, paruulos propterea esse deterioris conditionis nunc, quam olim, aut quam adultos, quodocunque. Quia facilius fieri poterat, vt deesset, & pluries deerat in veteri testamento, qui veram fidem præhaberet, eamque ritè applicare vellet paruulo indigenti, quam deesse modo possit, ac desit aliquis, siue fidelis siue infidelis, qui possit, & velit, siue bona, siue mala voluntate baptizare, vt apparet consideranti arduitatem fidei, religiosæ applicationis eius, atque facilitatem baptizandi, modo dicto. Similiter est difficilius adultis non solum; vt concipiant dilectionem Dei super omnia, qua immediatè iustificentur, sed etiam dispositionem aliam inferiorem, qua disponantur ad iustificationem per Baptismum, vtque habeant, per quem doceantur de fide atque in eam inducantur; quam, vt adit paruulis, qui baptizare, & possit, & velit absque vilo suo incommodo exteriori, aut interiori animi difficultate. Melior igitur potius est absolute conditio paruulorum post Euangelium.

Ad 3. Verissimum est neminem posse transmittere in alium, quod sibi non inest, quoad ea, quæ dependent ex actiuitate, aut voluntate cuiusque propria secundum se præcisè considerata. Idem nihilominus est falsum quoad ea, quæ ita dependent ab actiuitate, & voluntate cuiusque propria, vt simul etiam dependant ab aliena quoque, & actiuitate, & voluntate, atque lege. Huius autem posterioris generis est transmissio peccati originalis. Vnde quoad ipsam nihil concludit principium assumptum in obiectione. Testimonium porro illud Apostoli perabsurdè trahitur in eum scopum, tam enim absurdum est filium sanctificari formaliter sanctitate parentum; quam absurdum est virum sanctificari formaliter sanctitate vxoris, aut hanc, sanctitate illius. Sensus igitur Apostoli est virum, & vxorem esse sanctificabiles, ac debere sanctificari, atque sanctificari nonnunquam exemplis, adhortationibus, & orationibus mutuis; & deinde voluntate, ac diligentia eorum mundari, ac sanctificari filios; nempe faciendo, vt illis ministraret Baptismus, aut etiam ministrando illum per se ipsos. Eatenus enim præcisè subiicit Deus filios paruulos voluntati paternæ; non verò ita vt sola sua voluntate possint gratiam, aut augmentum gratiæ in illos inducere, aut eisdem auferre, vel minuere, quam iam habuerant; aut peccatis suis peccatores illos pariter efficere; sicut quoad bona temporalia possunt aliquatenus efficere; è quibus tamen perperam inferitur paritas pro rebus ordinis supernaturalis, quæ dependent ex libera, & gratiosa iustificatione Dei.

Ad 4. Dictum iam est Sacramentum Baptismi pro vt in re susceptum non esse determinatè necessarium ad salutem, necessitate medijs, præsertim respectu adultorum; idque solum conuincit obiectione. Nempe Baptismus in voto habetur ab adultis, tum per dilectionem Dei super omnia, tum per quamlibet aliam dispositionem sufficientem ad consecutionem vitæ æternæ per martyrium.

Ad 5. Omnino sufficit Baptismus ad salutem vitæ æternæ, & gloriam, si postea non superueniat impedimentum

pedimentum noui peccati ex abusu baptizati. Conferit præterea vires gratiæ sufficientes, vt vitari possit omne tale impedimentum peccati mortalis; tamen non conferat infallibilitatem infrustrabilem, vt videtur de facto. Quod nimirum præstari non potuit saluo libero arbitrio, quod est homini connaturale. Id autem abunde sufficit pro beneficentia institutionis Baptismi, vt pote institui pro iis, qui iam erant rei peccati, & ratione eius exclusi æternum à Regno Cælorum. Vnde onus suscipiendi Baptismi, est valde lucrosum, & foelix quædam necessitas, seu obligatio commutandi peccatum, & mortem æternam cum gratia, & vita æterna.

Ad 6. Prædestinatio, est præscientia, & præparatio beneficiorum Dei, quibus certissimè liberantur, quicunque liberantur, vt fert communis ex Augustino definitio. Vnde sicut est certissimum, esse saluandum quicumque est prædestinatus: Ita etiam certissimum est eundem adhibiturum, vel obtenturum esse media ad salutem necessaria, ac proinde Baptismum, vel in re, vel in voto, aut æquiualetem in martyrio. Ineptè igitur dicitur prædestinatum esse saluandum, siue baptizetur, siue non baptizetur: sicut diceretur ineptè baptizatum, si illico moriatur, esse saluandum, siue sit prædestinatus, siue non sit prædestinatus. Nempe hæc extrema, sunt mutuo inter se connexa sensu superius explicato, ideoque conditionales eiusmodi sunt de subiecto non supponente quoad separabilitatem conditionis à conditionato.

INCIPIUNT QVÆSTIONES de Confirmatione.

QVÆSTIO LI.

Virum Confirmatio sit Sacramentum perfectum Baptismi, per augmentum virtutis, ad constantem professionem fidei.

VIDETUR non esse 1. Quia in scripturis habetur expressio eorum omnium, quorum notitia, & fides est necessaria ad salutem, & profectum animæ, atque ad cultum legitimum Dei. Vnde quæ sunt eiusmodi, inter ea, quæ dixit, & fecit Christus Dominus, omnia expressa sunt in Euangelis, dicente Augustino tract. 42. in Ioan. *Multa quidem Dominum, & dixisse, & fecisse, quæ scripta non sunt, electa verò esse, quæ scriberentur, quæ credentium saluti sufficerent.* Sacramentorum autem notitia, & fides est cum primis necessaria ad prædictos fines, vt patet, eademque omnia sunt instituta à Christo Domino, vt dictum est supra in communi. Cum ergo nulla reperiat in sacris literis expressio Sacramenti Confirmationis, neque Euangelistæ quidquam dicant de institutione eius per Christum, credendum nequaquam est Confirmationem esse verum noui testamenti Sacramentum, sed esse caeremoniam quandam, inductam in Ecclesiam sola Pontificum autoritate, præsertim Melchiadis Papæ, à quo plurimum illa commendatur in Epistola ad Episcopos Hispaniarum, quæ habetur de consecrat. dist. 5. cap. 3. *De his.*

2. In ordine naturali sufficit homini iam nato cibus, & potus, vt augeatur, totamque virtutis perfectionem acquirat sufficientem ad omnes operationes vitæ naturalis, & ad totam ipsius perfectionem. Ergo similiter in ordine supernaturali, sufficit homini post Baptismum, per quem spiritualiter nascitur, cibus & potus spiritualis, quæ habentur per Sa-

cramentum Eucharistiæ. Ergo perperam interferitur his duobus Sacramentis, Sacramentum aliud Confirmationis, quasi conseruatium, ac promotiuum perfectionis habitæ per baptismum.

3. Nullum Sacramentum institutum est specialiter ad inducendam perfectionem peculiarem; aut charitatis, aut spei quæ sunt virtutes nobiliores, quàm fides. Ergo multo minus est institutum Sacramentum peculiare, ad inducendam perfectionem fidei. Eo vel maxime, quia Baptismus est Sacramentum fidei, vt supradictum est, ideoque sufficienter stabilitur vnusquisque in fide, atque ad eius constantem professionem disponitur, per Baptismum, absque adminiculo alterius Sacramenti ad id ipsum ordinati. Quia Dei perfecta sunt opera, & consequenter, vnumquodque se solo est sufficientissimum in suo genere.

4. Sacramenta nouæ legis expressit Deus in lege veteri, per figuras, & similitudines congruentes, vt dictum est supra de Baptismo, & dicendum est infra de Eucharistia; eademque consecrauit Christus Dominus, aliquo eorum vsu, vt esset perfectum nobis exemplar, cui conformaremur in vsu eorundem Sacramentorum. Confirmationis autem, neque vlla figura præcessit in veteri testamento, neque eadem est vnquam vsus Christus Dominus, sicut vsus est Baptismo, & Eucharistia. Ergo Confirmatio non est Sacramentum nouæ legis.

5. Non constat, nec vllis indiciis deduci potest ex Evangelica narratione, quando Christus Dominus instituerit Sacramentum Confirmationis. Nunquam ergo illud instituit.

ART. I. Respondetur. Dogmata, & mysteria nostræ fidei sunt in duplici genere. Alia namque sunt fundamentalia, & maxime ardua, vt mysterium Trinitatis Diuinæ, quæ est principium cæterorum omnium, mysterium Incarnationis Verbi Dei, à quo proueniunt omnia dona gratiæ, peccatum originale, à quo proueniunt causaliter omnia mala animæ, & occasionaliter omnia eadem dona gratiæ simul cum eorum auctore Christo; atque hæc ipsa exorbitant vsque adeo ab ordine rerum naturali, vt sint creditu difficillima, & sic de similibus. Alia verò sunt dogmata, & mysteria, quæ ad priora illa consequuntur, nec sunt secundum se valde difficilia creditu, sed faciliè inducuntur in animum primis illis semel admissis, vt nemo, aut vix vllus fidem eis neget, prioribus illis admissis semel, atque retentis, neque ab istis recedat, præcisè ne cogatur illis assentiri. Huius generis sunt cultus, & veneratio Sanctorum Martyrum, imagines eorum, & similia. Quæ sunt prioris generis, oportuit exprimi in scriptura verbis immediate dictatis à Deo, vt autoritas Diuinitatis magis conspicua, omnibusque, & singulis non modo sententiis, sed etiam syllabis, & apicibus verborum suorum perfectissimè instruens intellectum, & permanentius obtutibus occurrens in Scriptura, impelleret fortius ad credendum, atque induceret perfectius ad exactam credendorum notitiam. Quæ verò sunt generis posterioris sufficit, vt innotescerent per traditionem, verbis pro libito electis ab vnoquoque tradente, & manentibus dispariter in audientibus pro captu cuiusque. Hac de causa in Sacramentis quoque diuersitas eiusmodi obseruata est, atque de Baptismo, qui est fundamentum cæterorum Sacramentorum plurimus habetur sermo in scripturis Canonicis, vt apparet ex multis illis testimoniis; quæ superius circa ipsum producta sunt; & similiter habentur in Euangelis, & apud Apostolum loculentissima, & clarissima testimonia circa Sacramentum Eucharistiæ, quod est, & præstantissimum omnium Sacramentorum, & difficillimum, quod credatur, vt apparebit infra in eius expositione; Idemque ferè obseruare proportionaliter licebit, circa ea, quæ dicuntur